

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Det har ikke været muligt at foretage en egentlig efterregning af det i begrundelsen for spørgsmålet anførte eksempel.

Det kan imidlertid oplyses, at ældrekommisjonen i sin hidtidige gennemgang af bl.a. forholdene omkring tilbagetrækningen fra erhvervslivet og de økonomiske vilkår efter tilbagetrækningen har fremhævet samspilsproblemerne som uheldige i lyset af hensynet til kontinuitet, selvbestemmelse og brug af egne ressourcer.

På bl.a. denne baggrund har kommissionen nedsat et underudvalg om pensioner, der foruden at behandle spørgsmålet om mulighederne for at indføre delpensionsordninger skal analysere de principielle muligheder for – gennem samordning af reglerne for indkomstbeskatning af pensionister samt aftrapning af pensionsydelse, boligydelse og betaling for serviceydelser m.v. – at sikre, at den samlede virkning ikke overstiger en marginalbeskatning på f.eks. 66 pct.

Spm. nr. 43

Til *udenrigsministeren* (9/10 81) af:

Mølgaard (DR):

»Vil den danske regering direkte og gennem FN øve diplomatisk pres på Sydafrika for at forhindre, at dødsdommene over David Moise, Johannes Shabangu, Anthony Tsotsobe, som blev afsagt af Sydafrikas apartheid-regerings domstol i Pretoria den 18. august d.å., eksekveres?«

Begrundelse

Den 18. august 1981 fandt Sydafrikas apartheidregerings domstol i Pretoria tre medlemmer af frihedsbevægelsen ANCs befrielseshær skyldige i højforræderi. Alle tre dømtes til døden. Det drejer sig om: David Moise, 25 år, Johannes Shabangu, 26 år, og Anthony Tsotsobe, 25 år.

Apartheid er verden over fastslået som en forbrydelse mod menneskeheden. Ifølge international ret og som det er udtrykt i FNs konvention om bekæmpelse og straf for apartheid-forbrydelser, er de virkelige forbrydere de personer, der repræsenterer og gennemfører apartheid-systemet.

Kampen mod apartheid-systemet og for, at denne uhyggelige forbrydelse mod menne-

skheden bringes til ophør, er anerkendt som udtryk for menneskehedens fælles vilje. Den må betragtes som en helt legitim kamp, der i kraft af den historiske udvikling påhviler Sydafrikas folk.

Apartheid-regimet fortsætter imidlertid – tolereret af de store magter, der har kapitalinteresser i Sydafrika – sin forbryderiske vej med at gennemtvunge apartheid og forfølge og myrde alle dets modstandere.

De dødsdømte, der forsøger at få dommen appelleret, anklages bl.a. for angrebet i juni 1980 på SASOL II installationerne i Secunda, der fremstiller olie af kul. Det er dokumenteret, at de blev underkastet brutal tortur for at få dem til at tilstå, og hele retssagens forløb viste, at der på forhånd var lagt op til at idømme dødsdomme.

Spørgeren finder, at den danske regering som underskriver af Genève-konventionen, der forbyder henrettelse af krigsfanger, både direkte og gennem FN bør øve diplomatisk pres på Sydafrika for at forhindre, at dødsdommene fuldbyrdes.

Besvarelse (20/10 81):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Den danske regering har tidligere rettet direkte henvendelse til Sydafrika og på humanitært grundlag anmodet om, at en stadfæstet dødsdom ikke blev udført.

Sammen med andre lande i FN har Danmark allerede udtrykt bekymring over dødsdommene over David Moise, Johannes Shabangu og Anthony Tsotsobe. Dette sker bl.a. i et indlæg, som den danske FN-ambassadør afgav på de nordiske landes vegne den 12. oktober 1981 i anledning af solidaritetsdagen med politiske fanger i Sydafrika.

Dødsdommene over David Moise, Johannes Shabangu og Anthony Tsotsobe vil blive søgt appelleret af deres forsvarer. Regeringen vil nøje følge udviklingen i appellsagen. Det er regeringens opfattelse, at en beslutning om mere direkte henvendelser til Sydafrika, som foretages af Danmark, evt. sammen med andre lande, først vil kunne træffes, når de retlige muligheder for en omstødelse af dødsdommene er udtømt.

Det er mit håb, at dødsdommene vil blive omstødt, således at spørgsmålet om nye henvendelser til den sydafrikanske regering ikke vil blive aktuelt.